

آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۱۶ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

کمیسیون بررسی موارد خاص که از این پس به لحاظ اختصار کمیسیون نامیده می‌شود در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تشکیل می‌گردد تا با رعایت مفاد این آیین نامه فقط به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می‌شوند، رسیدگی و رأی نهایی صادر نماید.

ماده ۱- تعریف موارد خاص

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می‌شود که جریان تحصیل آنان به خاطر عللی خارج از اراده و اختیار آنها که در تحصیلشان مؤثر بوده با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین نامه‌های موجود ممکن نیست و رسیدگی به مشکلات تحصیلی آنها و ارایه راه حل منطقی به بررسی بیشتر و قضاوت دقیقتر و همه جانبه نیاز داشته باشد.

ماده ۲- اختیارات کمیسیون

کمیسیون مسایل مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل و در حال اخراج آموزشی مؤسسه آموزشی عالی را به صورت موردی و خاص بررسی می‌کند و در چارچوب اختیارات زیر تصمیم‌گیری و رأی خود را صادر می‌نماید.
الف) اختیارات مربوط دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته؛

الف-۱) اجازه ادامه تحصیل به دانشجویانی که با وجود رعایت ماده ۲۷ آیین نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ۶۹ شورای عالی

برنامه‌ریزی در معرض اخراج قرار گرفته‌اند به شرط آنکه میانگین کلشان کمتر از ده نباشد و بعد از آن دیگر مشروط نگردند.

الف-۲) اجازه انتقال موقت یا دائم از یک دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آیین‌نامه آموزشی موجود واجد شرایط انتقال نیستند در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌های مبدا و مقصد.

تبصره- انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، نیمه متمرکز و دانشگاه پیام‌نور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان دوره شبانه به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی‌باشد، ولی کمیسیون می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به دوره شبانه، دانشگاه پیام و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم‌گیری کند.

الف-۳) موافقت با افزایش سنوات تحصیلی به مدت یک نیم‌سال برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و دو نیم‌سال برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته‌ای که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

الف-۴) موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلائیل موجه با ارایه مدارک مستدل حداکثر یک‌سال برای ثبت نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

الف-۵) موافقت با حداکثر یک‌سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کار آنان نیاز مبرم می‌باشد.

الف-۶) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک رشته به رشته‌ای دیگر در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی، در صورتی که دانشجو توانایی ادامه

بخش نهم: دانشجویی / ۷۶۵

تحصیل در رشته فعلی خود را دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

الف-۷) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آزمایشی خود را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

ب) اختیارات مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته؛

ب-۱) موافقت با یک‌سال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.^۱

ب-۲) موافقت با حداکثر یک‌سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کارشان نیاز مبرم باشد.

ج) در کلیه موارد اصول زیر باید رعایت شود:

۱) حفظ کیفیت آموزشی؛

۲) حفظ حداقل واحد مقرر و معدل لازم برای فراغت از تحصیل؛

۳) حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس؛

۴) حفظ حداقل نمره آزمون و یا نسبت نمره آزمون سراسری حسب مورد در کل کشور در سهمیه مربوط؛

۵) عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین‌تر به بالاتر.

ب-۳) موافقت با انتقال دائم دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌های مبدأ و مقصد.

تبصره- انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و دانشگاه پیام نور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی‌باشد، ولی کمیسیون می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دانشگاه‌های دولتی به دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش‌های عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم‌گیری نمایند.^۱

- بندهای الحاقی

۱- افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر آیین‌نامه آموزشی به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز است، بنا به تقاضای کتبی دانشجو حداکثر برای دو نیم‌سال در نظام شبانه؛

۲- موافقت با ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال‌های ۷۶ و بعد که علی‌رغم برخورداری از مفاد بخش‌نامه شماره ۴۱/۳۲۸۲ مورخ ۷۸/۲/۲۰ معاون دانشجویی وزارت، برای اخذ مدرک (کارشناس یا کاردانی) به یک نیم‌سال فرصت اضافی نیاز دارند بنا به تقاضای دانشجو در نظام شبانه؛

۳- اعطای حداکثر سه سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دانشجویانی که به مأموریت خارج اعزام می‌شوند، به شرط تأیید معاون ذی‌ربط وزارت متبوع دانشجو؛

۴- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام‌نور با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایل موجه بیش از یک نیم‌سال برای انتخاب واحد و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند، مشروط به نداشتن مشکل نظام وظیفه و امکان اتمام تحصیلات خود طی سنوات مجاز (برابر آیین‌نامه آموزشی) و با استفاده از بند ۱ این بخش‌نامه و با رعایت ضوابط دانشگاه پیام‌نور؛

۵- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام‌نور با پذیرش دانشجویانی که در

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی حضوری دولتی حق ادامه تحصیل از آنها سلب شده است، در صورت معرفی دانشگاه مربوط برای ادامه تحصیل در دوره نیمه‌حضوری و با رعایت ضوابط دانشگاه پیام‌نور.^۱

الحاق ۵ بند به ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در تاریخ ۸۳/۴/۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

ماده ۳- ترکیب اعضا

- (۱) رئیس دانشگاه به‌عنوان رئیس کمیسیون؛
- (۲) معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به‌عنوان دبیر کمیسیون؛
- (۳) معاون آموزشی دانشگاه؛
- (۴) چهار نفر از اعضای هیأت علمی صاحب‌نظر و متعهد دانشگاه به پیشنهاد دبیر کمیسیون.

تبصره ۱- مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، مدیر کل امور آموزشی، مدیر کل تحصیلات تکمیلی و مدیر کل امور فرهنگی چنانچه عضو هیأت علمی باشند، برای عضویت در کمیسیون در اولویت قرار دارند.

تبصره ۲- کلیه اعضای با حکم ریاست دانشگاه منصوب می‌شوند و رونوشت حکم آنان برای معاونت دانشجویی وزارت ارسال می‌گردد.

ماده ۴- نحوه ارجاع پرونده‌ها به کمیسیون

کمیسیون وضعیت تحصیلی و درخواست‌هایی که به یکی از دو طریق زیر ارجاع گردد را مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

۱- مواردی که پس از طرح در کمیسیون آموزشی با شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه یا امضای معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع شود.

۲- تقاضای دانشجویانی که به تشخیص رئیس دانشگاه، معاون دانشجویی و یا

۱- پنج بند فوق در تاریخ ۸۳/۴/۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید.

معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع گردد.

تذکر ۱- جلسات کمیسیون با حضور رییس دانشگاه، معاونین دانشجویی، آموزشی و نصف به علاوه یک اعضا رسیمت می یابد و تصمیمات کمیسیون با رأی مثبت نصف به اضافه یک کلیه اعضا معتبر می باشد.

تبصره- در صورت عدم امکان حضور رییس دانشگاه، جلسه با حضور نماینده تام‌الاختیار ایشان تشکیل خواهد شد.

تذکر ۲- جلسات کمیسیون حداقل هر ۱۵ روز یک بار و در صورت ضرورت بنا به تشخیص دبیر کمیسیون به صورت فوق‌العاده تشکیل می شود.

تذکر ۳- صورت جلسات کمیسیون با شرح وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلایل خاص بودن آنها پس از امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه جهت تأیید رییس دانشگاه ارسال می گردد.

تذکر ۴- آرای صادره پس از امضای رییس دانشگاه و ابلاغ به معاون آموزشی لازم‌الاجراست.

تذکر ۵- دبیر کمیسیون پس از بررسی مقدماتی سوابق امر، موارد را جهت رسیدگی در کمیسیون مطرح می نماید.

ماده ۵- گزارش به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص

دبیر کمیسیون موظف است حداقل هر دو ماه یکبار گزارشی مکتوب از فعالیت‌ها و مصوبات را به همراه صورت جلسات کمیسیون به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مستقر در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال کند.

ماده ۶- موارد استثنایی

مواردی را که از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه نمی باشد و کمیسیون دانشگاه تشخیص می دهد تا در کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص رسیدگی گردد وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به همراه سایر مدارک با امضای ریاست دانشگاه به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال شود.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۶۹

تذکر- آرای کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.

ماده ۷-

آرای کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه در معاونت دانشجویی وزارت مورد بررسی قرار می‌گیرد و چنانچه خارج از اختیارات کمیسیون دانشگاه تشخیص داده شود به آن رسیدگی خواهد شد.

این آیین‌نامه در ۷ ماده در تاریخ ۱۶/۱۲/۷۴ به تأیید وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آیین‌نامه قبلی می‌شود.

موضوع ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال ۷۶ که با توجه به مفاد ماده ۲۹ آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب اردیبهشت ماه ۷۶ شورای عالی برنامه‌ریزی در شرف اخراج قرار گرفته‌اند در کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مورخ ۸۷/۲/۴ مورد قرار گرفت و مقرر شد به کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اجازه داده شود تا تقاضای ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال ۷۶ و سال‌های بعد از آن را که با توجه به مقررات آموزشی بدلیل مشروطی بیش از حد مقرر در شرف اخراج قرار گرفته‌اند را به صورت مورد بررسی و در صورت داشتن شرایط خاص به شرط آنکه میانگین کل نمراتشان کمتر از ده نباشد و در نیم‌سال‌های بعدی مشروط نگردند با ادامه تحصیل آنان موافقت نمایند. همچنین دانشگاه می‌تواند مواردی که از طرف دانشگاه خاص تشخیص داده می‌شود ولیکن تصمیم‌گیری درباره آنها خارج از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد را برای بررسی و اتخاذ تصمیم به همراه وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال نماید.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - سیدمحمد رضا هاشمی گلپایگانی